

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Ändringar i stödvillkoren

2.4.2025

Ändringar i miljöförbindelsen

Markkarteringar

- Av de skiften som övergått i din besittning ska markkarteringen vara gjord före utgången av förbindelseåret (förordningsändring i miljöersättningen på kommande ännu i maj 2025)
Obs! I Villkorligheten krävs markkartering direkt vid gödslingen i alla fall.

Skyddszon

- **Ändring:** Skyddszonen får användas för bete för att öka mångfalden och utarma näringstillståndet, så länge:
 - Det inte orsakar erosion.
 - Det görs utan tillskottsfoder.
 - Det inte finns något hinder angående vattenskyddet.
- **Ändring:** Nya skyddszoner kan även ansökas 2025-2026

Fågelåkrar

- **Ändring:** Skiften som man minst två gånger under perioden 2017–2024 har ansökt om skadeersättning på via NTM-centralen är med i Vipu som möjliga fågelåkrar.

Ändringar i villkorligheten

- Bevaringstiden för 33% växttäckte har ändrats 31.10–31.12.
- En liten precisering läggs till i grunderna för svartträda → Skiftet kan vara svartträda av särskilda och kortvariga skäl.
- Gödselundantaget är i bruk fram till 31.12.2026.

Från och med början av 2025 träder villkoren för torvmarker i kraft

- Om du förnyar vall som har permanent gräsmark status på torvmarker får den plöjas endast en gång vart fjärde år.
- Följande åtgärder får inte vidtas på torvmarker:
 - Får inte tas jordmaterial
 - bränna växtlighet
 - gräva nya öppna diken
 - grävning av öppna diken är dock tillåtet om grävningen hänför sig till anläggning av en våtmark som ska byggas eller till ett grundtorrlägnings- eller ägoregleringsprojekt som gäller flera markägare

Krav på torvmark gäller inte

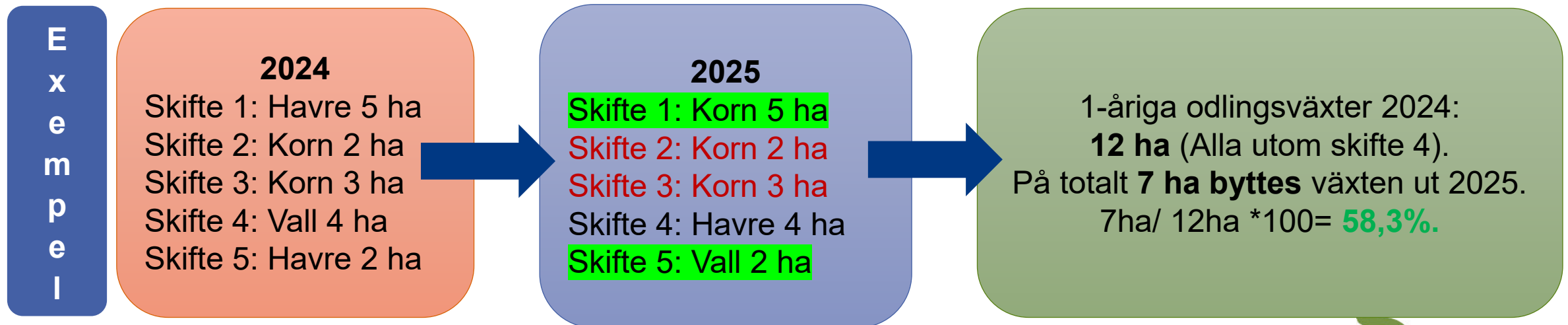
- Om man genom ett jordprov kan påvisa att det inte är fråga om torvmark. (Gäller 2025)
 - Ett basskifte betraktas som torvmark om jordarten i jordprovet är torv. Då gäller kraven för hela skiftet
 - Provtagningen görs på samma sätt som en vanlig markkartering.
 - Ett register över torvmarker är på gång och i framtiden bestäms torvmarker enligt den och inte på basis av odlarens markkartering

Villkorlighetens krav på växtföljd eller mångsidigare odling (Diversifiering av grödor)

- Gäller alla gårdar förutom vissa undantag.
- Fr.o.m. 2025 har det kommit till ett alternativ istället för växtföljd, nu kan man uppfylla kravet med **Mångsidigare odling**. Om man använder sig av detta alternativ är man befriad både från 1-åriga och fleråriga växtföljden.
 - Växtföljd= årligt och flerårigt krav
 - Mångsidigare odling= årligt krav

Växtföljd

- **Precisering:** Mellangrödan hjälper endast den 1-åriga växtföljden, **inte** den fleråriga.
- **Årlig växtföljd=** Vid odling av 1-åriga växter, måste växten årligen **bytas ut** på **minst 33%** av arealen
- **Flerårig växtföljd=** Samma 1-åriga växt kan odlas **högst 3 år i följd** på samma skifte
 - ❖ **ÄNDRING:** Det första året som flerårig växtföljd skall genomföras är 2026, dvs. för åren 2023-2025.

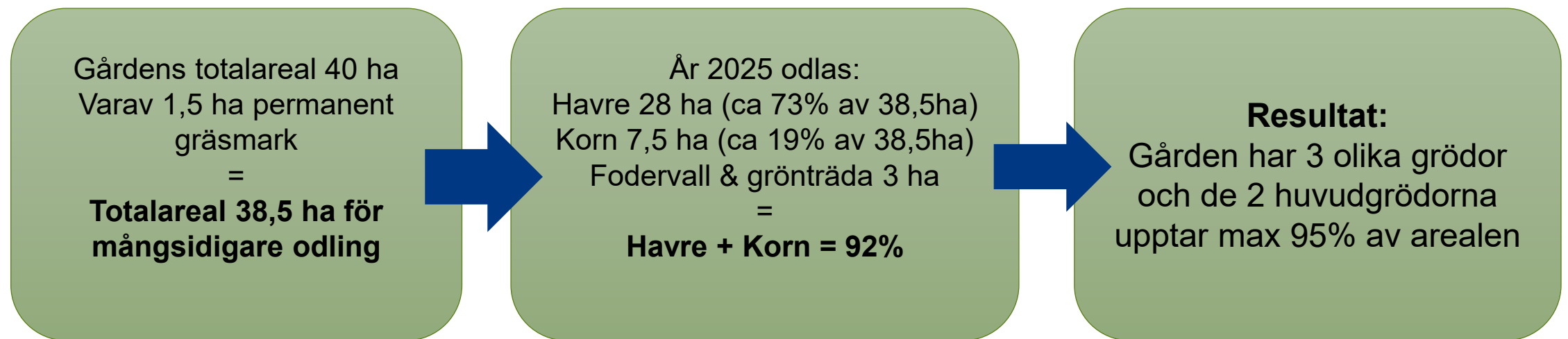

Mångsidigare odling – Diversifiering av grödor

- Om gårdens åkerareal är
 - **10-30 hektar** ska minst **två** olika odlingsväxter odlas på arealen. Den odlade huvudgrödans andel får då utgöra högst 75 procent av åkerarealen i fråga.
 - **30 hektar** ska minst **tre** olika odlingsväxter odlas på arealen. Huvudgrödan får då inte uppta mer än 75 procent av åkermarken och de två huvudgrödorna får sammantaget inte uppta mer än 95 procent av åkermarken.
- Listan med växter som räknas som olika växter i diversifieringen av grödorna finns i guide om villkorlighet på Livsmedelsverkets hemsida.

Exempel på mångsidigare odling

- Permanenta gräsmarker **räknas inte med** i beräkningen av totalarealen av mångsidigare odling precis som vid växtföljden

Befriade från växtföljd och mångsidigare odling är gårdar som:

- där mer än 75 procent av gårdens åkerareal används för produktion av gräsväxter eller andra vallfoderväxter, är i träda eller används för odling av baljväxter eller som en kombination av dessa användningssätt
- där mer än 75 procent av gårdens jordbruksmark består av permanent gräsmark eller används för produktion av gräsväxter eller andra vallfoderväxter, eller som en kombination av dessa användningssätt
- gårdens åkerareal är högst 10 hektar
- jordbruksmarken på gården används för ekologisk produktion.

Ändringar i miljösystemstöden

Växttäck vintertid

- Från och med 2025 gäller kraven på bevaringstid för växttäck **INTE** permanent gräsmark för vilka stöd för miljösystem **inte** söks. **Obs!** För år 2024 gäller fortfarande de gamla reglerna, d.v.s. till 1.5. för de man anmält och 15.4 för resterande.

Mångfaldsväxter

- Växtskyddsmedel får användas för punktbekämpning vid svåra ogrässituationer
- Har kommit till några växter, kolla listan

Naturvårdsvallar

- Precisering av fleråriga växtbestånd: Gamla vallar med flera arter kan godkännas som naturvårdsvall om växtligheten **i huvudsak består av gräsväxter eller andra vallfoderväxter.**
 - Växtligheten bör förnyas om gräsväxter eller andra vallfoderväxter utgör mindre än 50 procent av växtligheten.

Ändringar i kraven på yrkesskicklighet för inkomststöd för unga jordbrukare

Fysisk person

- Sökande måste ha minst:
- A) examen på andra stadiet
 - t.ex. studentexamen, yrkesinriktad grundexamen
 - Krav på yrkeskunnighet ska uppfyllas 31.8.

ELLER

- *B) utbildning som omfattar 30 studiepoäng varav minst 15 studiepoäng utgör studier i ekonomi*

En grupp av fysiska personer

Alla medlemmar i en grupp ska ha minst:

- A) examen på andra stadiet

ELLER

- *B) utbildning som omfattar 30 studiepoäng varav minst 15 studiepoäng utgör studier i ekonomi.*

ELLER

- *C) tre års arbetserfarenhet av naturbruk.*

Ändringar i kraven på yrkesskicklighet för inkomststöd för unga jordbrukare

Sammanslutning

Alla medlemmar i sammanslutningen som har bestämmanderätt ska ha minst:

- A) examen på andra stadiet

ELLER

- *B) utbildning som omfattar 30 studiepoäng varav minst 15 studiepoäng utgör studier i ekonomi*

ELLER

- *C) tre års arbetserfarenhet av naturbruk*

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Övervakning

2.4.2025

Villkorligheten och gränsen på 10 ha

- Gårdar med högst 10 hektar jordbruksmark är befriade från övervakning av villkorligheten och påföljder.
 - År 2024 var gårdarna ännu med i övervakningsurvalet, eftersom förordningsändringen skedde mitt under året och urvalen redan delvis hade gjorts. Dock tas eventuella påföljder bort från dessa gårdar.
- Undantaget gäller inte social villkorlighet

Vanliga brister i övervakningen

- Markkarteringar som blivit äldre än 5 år
 - Kom ihåg! Provtagningsdatum och datumet när proven anlänt till labbet godkänns inte.
- Skyddsremsans bredd under 3 meter
- Jordbruksverksamhet på alla skiften, tex slätter
- Skiften som inte är jordbruksmark
- Kom ihåg att göra ändringsanmälan om man upptäcker felaktigheter. OBS! Om det blivit meddelat om övervakning låses denna möjlighet.

Skiftet börjar vara i sådant skick att det ej längre kan godkännas som jordbruksmark

Bearbetat, men ej sått
-> om anmäld odlingsväxt gör
ändringsanmälan.
OK som svarträda (motivering
behövs)

Skyddsremsa

Ingen skyddsremsa har lämnats

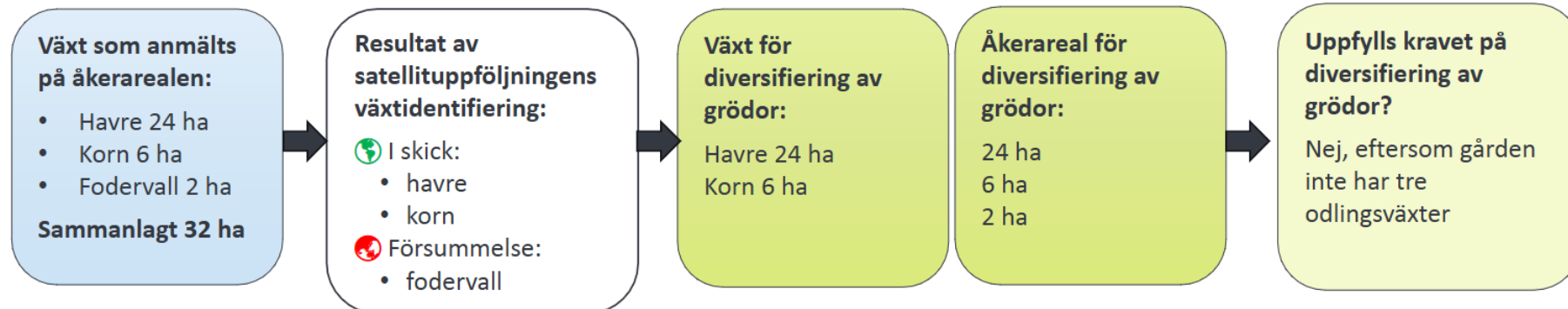
Exemplarisk skyddsremsa

En utredningsbegäran gällande satellituppföljningens växtidentifiering lämnas obesvarad, vad kan hända då?

- Kan bli påföljder eftersom växtföljden eller mångsidigare odlingen inte uppfylls på grund av att växten inte är identifierad

Mångsidigare
odling

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Tack!

Lycka till med Stödansökan!

Gällande åkerstöd kan man ta kontakt med:

Jesper Bergman, 050 3128632, jesper.bergman@ntm-centralen.fi

Jessica Mara, 050 5288064, jessica.mara@ntm-centralen.fi

Ulf-Erik Häggvik, 0503128567, ulf-erik.haggvik@ntm-centralen.fi

2.4.2025

Miljöavtal

Skötsel av jordbruksnaturen och landskapet
Skötsel av våtmarker

Skötsel av jordbruksnatur och landskap

- **Målsättning** av skötsel:
 - Främjande av naturens mångfald och landskap
 - Istandsättning och bevarande av vårdbiotoper och naturbeten
- **Vårdbiotoper:** äng, strandäng, hagmark, skogsbete, hed
- **Naturbeten:** ängar, kantzoner, skogsholmar
- **Skötseln ska främja områdets naturvärden och landskapet**

Ansökan om avtal

- **Elektroniskt i Viputjänsten** med ansökan om åkerstöd
 - Avtalets minimiareal 0,30 ha
 - Minimiareal för ett basskifte 0,05 ha
- **5-årigt avtal**
- Man kan **årligen** också ansöka:
 - Ettåriga åtgärder
 - Tilläggsareal (**nya basskiften**)
- Sökanden kan också vara en förening
- Skötsel enligt en godkänd skötselplan

Skötseln av avtalsområdet

- Årlig **betesgång eller slåtter**
- Rövning vid behov
- **Förbjudna åtgärder:** bearbetning, gödsling, användning av växtskyddsmedel och dikning

Den årliga ersättningen

- Nationellt eller regionalt värdefulla vårdbiotoper **610 €/ha**
- Övriga områden **460 €/ha**

Ettåriga åtgärder

- Ansöks i huvudstödansökan
- Kan beviljas en gång under avtalsperioden för samma skifte

Ettåriga åtgärderna

- Istandsättningsröjning **450 €/ha**
 - Stängsling **1500 €/ha**
 - Rovdjurstängsling **2400 €/ha**
- Istandsättningen kan även skötas via **Helmi-programmet** (enligt naturvårdslagen)
- Finansiering för stängsling och istandsättning
 - Skötsel av området kan fortsättas med miljöavtal

Avtal om skötsel av våtmarker (500 €/ha)

- **Avtal kan ansökas bl.a. för**
 - Våtmarksområden, översvämningssområden, fåra i två nivåer, torvåkrar som omvandlats till myrartade områden
- **Målsättning** med skötsel
 - Främjande av vattenskyddet eller biologiska mångfalden
 - Minskning av växthusgasutsläppen
- **Anläggning** av en våtmark
 - Icke-produktiva investeringar (NTM-centralen)
 - Allmännyttiga miljö- och klimatinvesteringar (NTM-centralen)
 - SOTKA (viltcentralen)
 - METKA (skogscentralen)

Ta gärna kontakt!

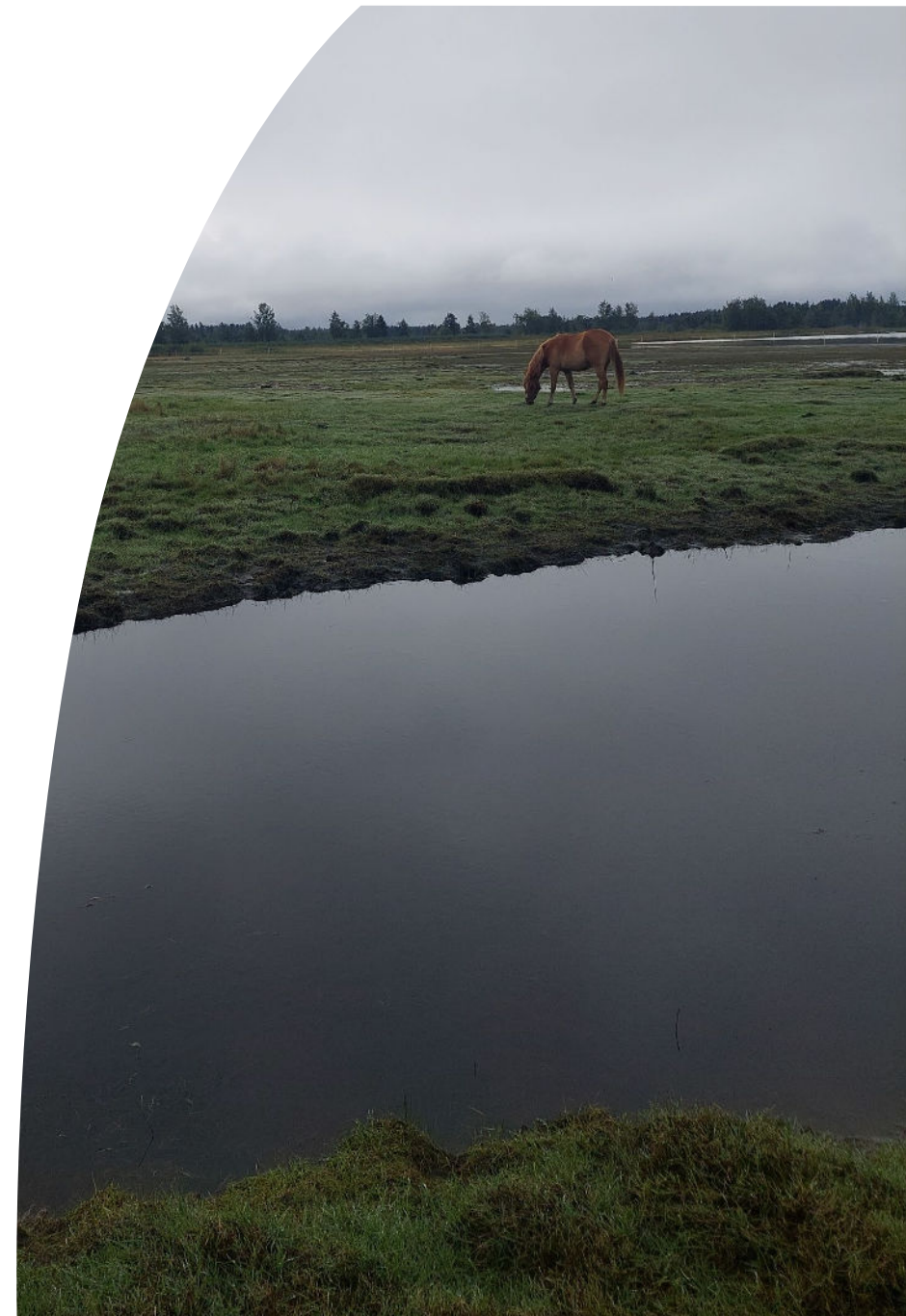
NTM-centralen i Österbotten

- Meiju Tikkanen 0295 028 576
- Dennis Jakobsson 0295 016 499
- Reetta Paavola 0295 027 087

NTM-centralen i Södra Österbotten

→ **Helmi-programmet**

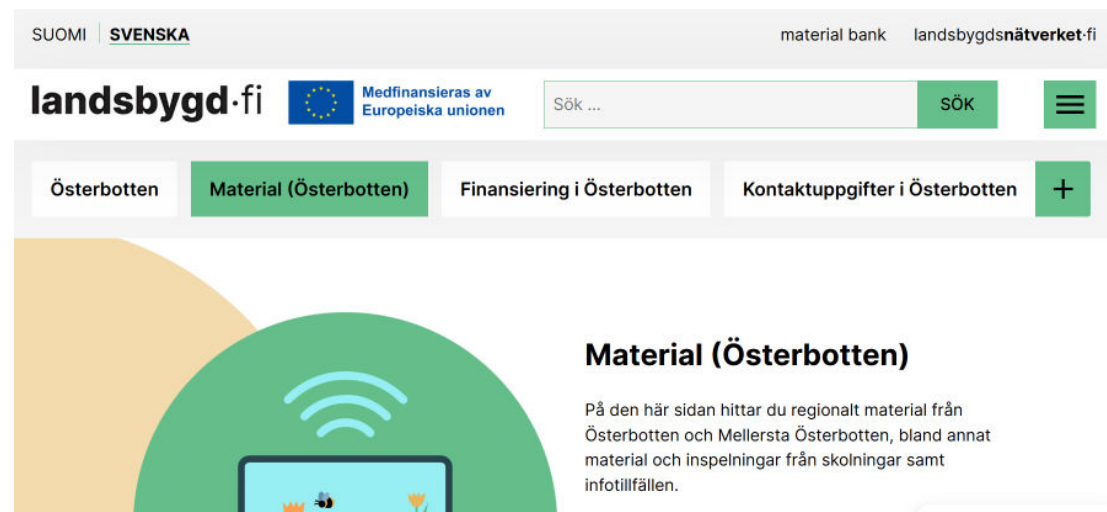
- Victoria Snickars 0295 027 069
- Hanna Finne 0295 027 030

Webbinarium om miljöavtal

15.4.2024 klo 12-14

- Via Teams
- Frågor kan skickas på förhand
- Läs mera & anslutningslänk: **landsbygd.fi**
 - [Miljöavtal - sakkunniga svarar](#)
- I samarbete med NTM-centraller i Österbotten, Norra Österbotten, Södra Österbotten, Satakunta, Egentliga Finland och Nyland
- Du hittar inspelningen av ”grundskolning” 2024 på [landsbygd.fi](#)
 - [Webbinarium om miljöavtal 22.4.2024](#)

Ekostödskolningar 2025

- Årets ekostödskolning ordnas via Teams
- Skolningarna spelas in och kan ses i efterskott
- Anmälan till skolningarna och materialet hittar ni via länkarna

- 2.4.2025 kl. 12:00 – 15:00 (finska)

[Luomutukikoulutus - Maaseutuverkosto](#)

- 10.4.2025 kl. 12:00 – 15:00 (svenska)

[Ekostödutbildning - Landbygdsnätverket](#)

Tack!